

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

N:o 5 & 6. N. J. ANDERSSON.

1863.

INNEHÅLL. I. SCHEUTZ: Om de Svenskar, efter hvilka växtslägten blifvit uppkallade. — II. J. E. ZETTERSTEDT: Några för Skandinavien Flora nya mossarter. — III. HAMP. v. POST: Ytterligare om Ljung-, Lingon- och Mjölörisets bortdöende. — IV. FRISTEDT samt EDV. ENGDAHL: Spridda växtgeografiska bidrag till Sveriges Flora. — *Litt.-Öfvers.* I. Nyare Svenska provinsflora (LARSSONS Flora öfver Wermland och Dal. — KINDBERGS Östgöta Flora. — GOSSELMANS Blekinges Fanerogamer och Ormbunkar. — SJÖSTRANDS Calmar Läns- och Ölands Flora). — II. De i Sverige under sednare åren utgifne Exsiccata-Samlingarna (Th. M. FRIES' Lichenes Scandinaviæ exsiccata. — ARESCHOUGS Algæ Scandinaviæ exsiccatae.) — *Strödda Underr.* (Blytts herbarium — Herbarium till salu — Prof. Nylander — Om utbyte af fotografier).

STOCKHOLM, P. A. NYMAN 1863.

Om de Svenskar, efter hvilka växtslägten blifvit uppkallade ¹⁾.

Af N. J. SCHEUTZ.

Det har varit och är ännu en sed att föreviga utmärktare botanister och botanikens gynnare genom att efter dem uppkalla växter, hvilket haft till följd, att botaniska nomenklaturen snart sagdt är ett Pantheon. ²⁾ Mången har kanske tyckt det vara barnsligt att efter personer benämna växter, men vid närmare betraktaude af saken måste väl de flesta gilla Linnés ord i Phil. Bot.: Hoc unicum et summum præmium laboris sancte servandum et caste dispensandum ad incitamentum et ornamentum Botanices. Sådane efter botanister benämnda släktnamn säger vidare Linné: »sancte servanda esse».

Att ett stort antal växter skola vara benämnde efter svenskar, förefaller helt naturligt, då man betänker, att det var i Sverige, som reformatorn af örtekunskapen framstod, och att han här efterföljdes af lärjungar, som utbredde vetenskapen och Linnés ära till alla verdens delar, så att med skäl kan sägas, »att af allt svenskt är Linnés namn det sista, som för vandraren förlorar sig i de aflägsnaste verdens rymder.» ³⁾

¹⁾ I naturhistorisk Tidskrift udgivet af H. Kröjer, 1 band, Köbenhavn. 1837 & 38, förekommer en uppsats, »Om de Danske, Norske og Holstenske Botaniker og Botanikens Yndere, som have nydt den Aere, at deres Navne ere blevne tillagte Planteslægter till Erindring om dem.»

²⁾ Så t. ex. äro af 654 i sista uppl. af Hartmans flora upptagna genera omkring $\frac{1}{3}$ del uppkallade efter personer.

³⁾ Wahlenberg, »Linné och hans vetenskap» i Tidskrift. Svea. V band.

Af de här nedan uppräknade svenskar har mer än halva antalet varit Medici, hvilket har sin grund deri, att naturalhistorien ansågs för och ännu i början af detta århundrade såsom nära sammanhängande med medicinen, och att såväl under den ante-Linneanska som Linneanska tiden det största antalet, som studerade botanik, voro medici. Botaniken var också i Upsala förenad med medicinen alltifrån Franckenius till och med Wahlenberg. De förre Logices, Physices et Historiæ naturalis Lectores vid Gymnasierna voro äfven i allmänhet medici.

Acharius, Erik. (Acharia Thunb.) M. Dr. Prof. Reg. Provinc.-Läkare i Östergötland. R. W. O. Reformator af Lichenologien och författare till mångfaldiga lichenologiska arbeten. Den siste, för hvilken Linné sjelf (de planta Aphyteja 1776) presiderade. Hans lafsamlingar hafva blifvit — liksom Linnés till England — sålda till Helsingfors universitet. F. 1757 i Gefle, † i Wadstena 1819.

Afzelius, Adam. (Afzelia Sm.) M. Dr. Fil. Mag. Prof. vid Upsala universitet. Den siste af Linnés lärjungar. Mest bekant för sina vidsträckta resor, t. ex. till Guinea-kusten 1792—96. Utgaf åtskilliga arbeten; hvarjemte han redigerade och 1823 utgaf Linnés egenhändiga anteckningar om sig sjelf. f. i Larf 1750 † 1837.

Agardh, Karl Adolf. (Agardhia Cabrer. [Ulvaceæ], Agardhia Gray [Confervaceæ], Agardhia Sprengel [Onagraceæ].) Th. Dr. Fil. Mag. Bot. Prof. i Lund, sedermera Biskop i Carlstad, Ordensbiskop, C. N. O. m. st. K. En af XVIII i Svenska Akademien m. m. Algolog; författare bland annat till Systema Algarum, hvilket ännu efter 40 år utgör det enda fullständiga arbete, som öfver Algerna utkommit, samt en större lärobok i botanik. Ett snille af mångsidig bildning, botanist, statsekonom, matematiker, geolog och exeget. f. 1785 † 1859.

Ahnfelt, N. O. (Ahnfeltia Fr.) Fil. Mag. Theol. Docent i Lund. Författare till åtskilliga arbeten öfver Sveriges Mossor. f. 1801 † 1837.

Alströmer, Clas. (Alstroemeria L.) Friherre, CancelliRåd, K. W. O. Skref uti Kgl. W. A. H. 1777 »beskrifning på Svenska slokgranen, Pinus viminalis», f. 1736 † 1796.

Angelin, N. P. (Angelina Fr.) Ph. Dr. Adjunkt i Palæontologi vid Lunds universitet. Förf. till Palæontologia svecica; född 1805. »Petrefactorum et fungorum sollers indagator» Fr.

Areschoug, J. E. (Areschougia Menegh.) Fil. Mag. Bot. Prof. i Upsala; algolog och författare till en Lärobok i Botanik m. m. f. 1811.

Arrhenius, Joh. P. (Arrhenia Fr.) Fil. Mag. Prof. Reg. R. N. o. W. O. Sekreterare i Kgl. Landtbruksakademien (förut Docent i Prakt. Ekonomien i Upsala). Förf. till en

utmärkt *Monographia Ruborum* samt *Elementarkurs i Botaniken* m. m., f. 1811.

Artedi, L. P. (*Artedia* L.) Linnés vän. »Var den endast, som denna tiden (omkring 1730) ibland med studiosi hade något namn för qvickhet.» Linnés egenh. anteckn. p. 14. *Ichtyolog.* — *Petri Artedi Ichtyologia* utkom i Leyden 1738. f. 1705 † 1735.

Aspegren, G. Casten. (*Aspegrenia* Poepp. och Endl.) Kronobagare i Carlskrona. Förf. till en *Blekingisk flora* 1823. Hans herb., utgörande omkring 7000 fanerog. och 1200 kryptog., inköptes af Lindblom. Numera tillhör större delen af hans botaniska och zoologiska samlingar Carlskrona läroverk. f. 1791 † 1828.

Bergius, J. P. (*Bergia* L.) M. Dr. Prof. i Naturalhistorien i Stockholm. Ansågs på sin tid för en af Europas största practici, hade en sällsynt gåfva att försöka nya läkemedel och en utmärkt insigt uti Botaniken. Inrättade jemte sin bror, Bankokommissarien Bengt Bergius, *Bergianska trädgårdsskolan*. Förf. till *Materia medica e regno vegetabili* (Prof. Wikström kallar den *opus eximium!*) m. m. f. 1730 † 1790.

Berzelius, J. J. (*Berzelia* Brngn. [*Corniculatæ*], *Berzelia* Mart. [*Amarantaceæ*]) M. Dr. Prof. i Chemi vid Carolinska Institutet, C. W. O. m. st. K., R. N. O., En af de XVIII i Svenska Akademien m. m. Genom honom blef Chemien, dels i sin helhet, dels i flere sina grenar, en helt och hållet ny vetenskap, och hans namn utbredde sig öfver hela den bildade världen. Ingen svensk, mer än Linné, har vunnit så stor ryktbarhet. f. 1779 † 1848.

Billberg, J. G. (*Billbergia* Thunb.) Kammarråd, R. N. O. Utgaf med biträde af Prof. Swartz under flera år *Svensk Botanik*, och från pl. 541—594 författade han äfven texten. f. 1772 † 1844.

Bromelius, Olof. (*Bromelia* L.) M. Dr. Stadsphysicus i Göteborg. Förf. till *Chloris gothica* (flora öfver Göteborg) 1694, hvilken är den äldsta Specialflora i Sverige. f. 1639 † 1705.

Bäck, Abr. (*Baeckia* L.) M. Dr. Archiater och Præses i Coll. Med. R. N. O. Var en utmärkt embetsman, lärd och upplyst läkare. f. 1713 † 1795.

Browallius, J. (*Brovallia* L.) Th. Dr. Fil. Mag. Biskop i Åbo. Skref bland annat ett verk mot Linnés motståndare, serskilt Siegesbeck, 1739. f. 1707 † 1755. Om arterna af *Brovallia*, se Fries Bot. Utflugter, 1 band. p. 261.

Celsius, Olof. (*Celsia* L.) Th. Dr. Fil. Mag. Domprost i Upsala. Författare till *Hierobotanicon sive de Plantis S. S.* m. fl. arbeten. »*Primus plantas Sueciæ minores et minimos*

muscos investigavit, primus synonymo fido et certo eas indigitavit». L. fl. Su. f. 1670 † 1756.

Dahl, A. (Dahlia Cav.) M. Dr. Botan. Demonstrator i Åbo. Förf. till observationes Botanicae circa Systema Vegetabilium divi a Linné. Haunia 1787 m. m. f. 1751 † 1789.

Dalberg, N. (Dalbergia L.) M. Dr. Förste Lifmedicus, Bergsråd, C. W. O. f. 1736 † 1820. *C. G. Dalberg* (broder till den föregående). Öfverste; genom hans försorg hemskickades till Kon. Gustaf III Surinamska växter, ämnade att förvaras på Drottningholm; men Bergsrådet Dalberg utverkade, att de öfverlemnades till Linné.

Dryander, J. (Dryandra Thunb. [Euphorbiaceæ], Dryandra R. Br. [Proteaceæ]). Bibliothekarie hos Jos. Banks i London. f. 1748 † 1811.

Düben, M. W., von. (Dübenia Fr.) Friherre, Fil. Mag. Zool. Adjunkt i Lund. »Botanices et Zoologiae Spes, praematura morte exstincta» Fries. f. 1814 † 1845.

Ekeberg, C. G., (Ekebergia Sparrm.) Skeppskapten; företog flera resor till Ostindien och förde den förste Thébuske till Sverige 1763 till Linné. f. 1716 † 1784.

Fagræus, J. Th. (Fagræa Thunb.) M. Dr. Fil. Mag. Stadsläkare i Alingsås. Linné skref om honom till sin vän Archiater Bäck 1758: »Ingen af alla, som studerat i Upsala medicinen i min tid, har haft starkare hufvud och skarpare acumen ingenii än Dr Fagræus. — Han är hemma i de mesta vetenskaper». f. 1729 † 1797.

Falk, J. P. (Falkia L.) M. Dr. Prof. i Botanik i Petersburg. Följde Pallas på en del af hans resor i Siberien. Var i sin ungdom i högsta grad fattig och njöt hos Linné, hvad fordom denne sjelf njutit hos Rudbeck och Celsius. Var jemte Löfling och Rolander informator för Linné d. y. f. 1733 † 1773 i Kasan.

Forskål, Peter. (Forskolea L.) Prof. i Botanik i Köpenhamn, följde Niebuhr på hans resa till Orienten och genomreste med honom Egypten och Arabien. Stark disputator och filosof. Niebuhr utgaf efter hans anteckningar Flora aegyptico-arabica 1775 m. fl. arbeten. f. 1736 † i Arabien 1763.

Franckenius, J. (Franckenia L.) Fil. Mag. Prof. i Anatomi och Botanik i Upsala. Hans arbete, Speculum botanicum 1638, är det första, hvori svenska växterna uppräknas. f. 1590 † 1661.

Fries, Elias. (Friesia Dec.) Fil. Mag. Prof. Emeritus, C. N. & D. D. O. En af de XVIII i Svenska Akademien m. m. Reformator af Lichenologien och Mykologien. Sedan Linnés tid har ingen Botanist uträttat så mycket för Sveriges flora som Fries. f. 1794.

Gahn, H. (Gahnia Forst.) M. Dr. Assessor i Sundhetskollodium. Erbjuds att följa med kapten Cook, Herrar Banks och Solander på en ny resa omkring jorden. Var på sin tid en af Sveriges mest upplysta och berömda läkare. f. 1747 † 1816.

Gustaf III. (Gustavia L.) Sveriges konung. f. 1746 † 1792.

Hall, B. M. (Hallia Thunb.) M. Dr. Provincialläkare i Westmanland. »Efterlemnade ej allenast en ganska stor Insektsamling utan äfven ett ovanligt talrikt herbarium». Skref i V. A. H. 1811 upplysningar till historien om *Lycoperdon truncatum* L. f. 1741 † 1814.

Hartman, C. J. (Hartmannia Dec.) M. Dr. Provincialläkare i Gefleborgs län, R. N. O. Förf. till Handbok i Skand. flora, som nu upplefvat 8 upplagor 1820—1861, m. fl. skrifter. f. 1790 † 1849.

Hasselqvist, Fr. (Hasselquistia L.) M. Dr. Företog 1749 en resa till Orienten; Linné utgaf hans *Iter Palestinum* 1757. f. 1722 † i Smyrna 1752.

Hellenius, C. N. (Hellenia Retz.) M. Dr. Fil. Mag. Stod jemte Kalm på förslag till Professor 1781 och utnämndes samma år till E. O. Hist. Nat. Prof. samt blef Ord. Ekonomie Professor 1793 i Åbo. Adlad 1816 under namn af von Hellens. f. i Tavastland 1745 † 1820.

Hellman, Joh. Wilhelm. (Hellmannia Rchnb.) Om honom känner jag icke mera än hvad Wittstein i *Etymol. Botanisches Handwörterbuch* säger, att han 1745 skref öfver *Passiflora*.

Hisinger, W. (Hisingera Hellen.) Bergsråd. Hisinger och Prof. Haartman anslogo en viss löningsfond för en Medicinæ Adjunkt och Botan. Demonstrator i Åbo, hvartill C. N. Hellenius på Linnés rekommendation 1778 utnämndes.

Hornstedt, C. Fr. (Hornstedtia Retz.) M. Dr. Historiæ Natur. Lector i Linköping. Företog 1783—1787 vidsträckta resor i Ostindien (serdeles Java) och på Cap m. fl. länder. Berzelii lärare. f. 1758 † 1809.

Kalm, P. (Kalmia L.) Th. Dr. Fil. Mag. Oecon. Practicæ Prof. i Åbo. Prost och Kyrkoherde, L. W. O. »Skapad att uppöta örter» Linné. Företog en resa i Norra Amerika. — 1746 utkom hans *Wästgötha och Bohusländska resa*, förrättad 1742. — Den förste svenske prest, som fått någon orden. f. 1715 † 1779.

Lagerström, M. (Lagerstroemia L.) Commerceråd och Direktör för Ostindiska kompaniet, en serdeles gynnare af naturvetenskaperna, bragte det derhän, att årligen med kompaniets skepp och på dess bekostnad en Botanist fick göra resan till Indien. f. 1696 † 1759.

Laxman, Erik. (*Laxmannia* Fisch.) Evangelisk pastor i Siberien, slutligen Prof. i Petersburg. Skref bref öfver Siberien 1769. f. i Kexholm 1730 † nära Tobolsk 1796.

Læstadius, L. L. (*Læstadia* Knth.) Kyrkoherde i Pajala, R. Franska Hed. Leg. Bekant för sina mångåriga och viktiga observationer rörande det Nordliga Sveriges Flora. f. 1800 † 1861.

Leche, J. (*Lechea* L.) M. Dr. Med. Prof. i Åbo. Förf. till Primitiæ floræ Scanicæ. Var den förste, som i Finland använde koppypning. f. 1704 † 1764.

Lidbeck, C. G. (*Lidbeckia* Berg.) Fil. Mag. Hist. Natur. Prof. i Lund, Plantagedirektör i Skåne, R. W. O. Skref flere mindre afhandlingar. f. 1724 † 1803.

Lindblad, M. A. (*Lindbladia* Fr.) Fil. Mag. Bot. Docens i Upsala. Förf. till Monografier öfver Hydnum och Lactarius. f. 1821.

Linder, J. (adlad *Linderstolpe*) (*Lindera* Thunb.) M. Dr. Assessor i Coll. Medicum. »Medicus et Botanicus suo tempore celebris in Suecia et Floræ Wiksbergensis Auctor.» Thunb. fl. Japon. p. 9. Fl. Wiksbergensis utkom 1716. f. 1676 † 1723.

Linné, C. v., (*Linnæa* Gron. per L.) M. Dr. Med. et Bot. Prof. Archiater, R. N. O. f. 1707 † 1778. Botanicorum Princeps!

Löfling, P. (*Loefflingia* L.) Bereste, på uppdrag af Spaniska regeringen, Spanien och Amerika. »Aldrig har någon haft mera tillfälle och kapacitet att distinguera sig och rätt upptäcka mycket än denne, som var Linnæi bästa discipel af alla.» Linné Egenh. anteckn. Linné utgaf hans *Iter hispan.* f. 1729 † i Guiana 1756.

Montin, L. J. (*Montinia* L.) M. Dr. Provincialläkare uti Halland. Skref 1766 om Hallands vegetation. f. 1723 † 1785.

Moræus, J. (*Moræa* L.) M. Dr. Provincialläkare i Dalarne. Linnés svärfader. f. 1672 † 1742.

Murray, J. A. (*Murraya* L.) M. Dr. Med. et Bot. Prof. i Göttingen. Hofråd, R. W. O. Utgaf Linnæi systema Vegetab. Ed. 14. 1784. f. i Stockholm 1740 † 1791 i Göttingen.

Myrin, C. G. (*Myrinia* Schimp.) Fil. Mag. Bot. Docens i Upsala. Mosskännare. Förf. till *Corallarium floræ Upsalensis* m. m. f. 1803 † 1835.

Olin, J. H. (*Olinia* Thunb.) M. Dr. Fil. Mag. Prof. Reg. Provincialläkare i Wexjö. Var 1800 uppförd på förslag till Bot. Demonstrator i Åbo. Förf. en Monografi öfver *Arnica* m. m. samt öfversatt Rafns Växtfysiologi. Hans herb. tillhör Wexjö läroverk. f. 1769 † 1824.

Oscar I. (*Oscaria* Lilja) Sveriges och Norges konung. f. 1799 † 1859.

Osbeck, P. (*Osbeckia L.*) Th. Dr. Kontraktspäst och Kyrkoherde i Hasslöv. Reste 1750—52 till Ostindien och China, hvarom en värdefull och intressant beskrifning utkom 1757. f. 1723 † 1805.

Palmstruch, J. W. (*Palmstruchia Retz.*) Ryttmästare, R. S. O. Var förste utgifvaren af Svensk botanik, hvilken han fortsatte (6 band utkommo) till sin död. f. 1770 † 1811.

Pontin, M. M., af (*Pontinia Fr. B. N. 1843.*) M. Dr. Medicinalråd m. m. Har af alla mest verkat för Svenska hortikulturens framsteg. f. 1781 † 1858.

Retzius, A. J. (*Retzia Thunb.*) Fil. Mag. Histor. Natur. Oecon. et Chemiæ Prof. i Lund, R. N. O. Förf. till *Prodromus floræ Scand.* 1779 och 1795, *Observat. botanicæ m. m.* En jätte i lärdom! f. 1742 † 1820.

Roberg, L. (*Robergia Schreb.*) M. Dr. Med. Prof. i Upsala. f. 1664 † 1742.

Rolander (*Rolandra Rottb.*) M. Dr. Bereste Surinam 1755. Var den, som minst af alla uppfyllde sin Lärares och välgörares fordringar för naturalhistorien, ehuru kanske bland de skickligaste. Jfr Linnés Egenh. anteckn. p. 57.

Rosén, N., adlad Rosén von Rosenstein (*Rosenia Thunb.*) M. Dr. Med. et Anat. Prof. i Upsala Archiater, R. N. O. Utmärkt läkare. Från hans ankomst såsom lärare till Upsala kan man egentligen börja räkna läkarevetenskapens lysande tidevarf i Sverige. f. 1706 † 1773.

Rothman, J. Stenson. (*Rothmannia Thunb.*) M. Dr. Logices, Physices et Hist. Nat. Lector i Wexiö. Linnés lärare och gynnare. f. 1684 † 1763.

Rudbeck, O. (*Rudbeckia L.*) Fil. Mag. & M. Dr., Archiater, Med. et Botanicæ Prof. i Upsala, författade jemte fadren O. Rudbeck (*M. Dr. Med. et Bot. Prof. i Upsala, f. 1630 † 1702*) det stora arbetet *Campi Elysii*, hvilket till största delen förstördes i Upsala brand 1702. O. Rudbeck fil. f. 1660 † 1740. Jfr Linnés Egenh. anteckn. p. 138—142.

Rudolphi, C. A. (*Rudolphia W.*) M. et Ph. Dr. Anatom. Prof. i Berlin, R. Röda Örn och N. O. O. f. i Stockholm 1771 † 1832.

Solander, D. C. (*Solandra Sw.*) M. Dr. Reste i Lappland. Följde Cook på hans första resa 1768—71. Bibliothekarie vid Museum i London. f. 1736 † 1782.

Sparrman, A. (*Sparrmannia Thunb.*) M. Dr. Hist. Nat. Prof. i Stockholm. Reste 1772 till Cap. Följde Cook på hans verldsomsegling, återvände derefter till Cap och företog en resa till det inre Afrika. f. 1748 † 1820.

Stenhammar, Carl. (*Stenhammaria Rchnb.*) M. Dr. Hist. Natur. Prof. vid Carolinska Institutet. f. 1783 † ...

Stenhammar, Christian. (*Stenhammera Fw. in Koerb. Syst. Lich. Germ.*) Th. Dr. Fil. Mag., Prost i Häradsammar, C.

N. O. Lichenolog. Utgifvare af Lichenes Sueciæ exsiccati m. m. f. 1784.

Stobæus, Kil. (Stobæa Thunb.) M. Dr. Archiater, Hist. Prof. i Lund. »Var en sjuklig man, enögd, krumpen på ena foten, plågad beständigt af migraine, hypochondrie och ryggvärk; men hade eljest ett makalöst genie.» Linné. f. 1690 † 1742.

Swartz, Olof. (Swartzia Schreb.) M. Dr. Hist. Nat. Prof. vid Carolinska Institutet, Vet. Akad:s Sekreterare, R. N. o. W. O. Den störste kryptogamkännare på sin tid. Utmärkt Bryolog! Förf. till Flora Indiæ occidentatis, dispositio systematica Muscorum frondosorum Sueciæ m. m. f. 1760 † 1818.

Tegnér, E. (Tegneria Lilja) Th. Dr. Fil. Mag. Biskop i Wexiö, En af de XVIII i Svenska Akademien, C. N. O. m. st. K. f. 1782 † 1846.

Ternström, C. (Ternstroemia L.) Prest. Linné skref 1744 om honom, »att ingen i riket utom Hr Kalm kan compare-ras med honom». Reste till Ostindien och dog i Policondor 1745.

Thedenius, K. Fr. (Thedenia Schimp.) Apothekare, Lektor i Naturvetenskaperna vid Stockholms Gymnasium. Förf. till florer öfver Herjeådalen och Stockholmstrakten samt till åtskilliga bryologiska skrifter m. m. f. 1814.

Thunberg, C. P. (Thunbergia L.) M. Dr. Med. et Bot. Prof. i Upsala, C. W. O. Förf. till flora Japonica, flora capensis m. m. Gjorde 1770—79 en resa i Europa, Asien och Afrika. Den ryktbaraste af Linnés lärjungar. f. 1743 † 1828.

Til-Lands, Elias. (Tillandsia L.) M. Dr. Prof. i Medicin i Åbo. Utgaf 1673 en förteckning öfver växterna i Abotrakten. f. 1640 † 1692.

Torén, O. (Torenia L.) Skeppspredikant. Gjorde på Ostindiska kompaniets bekostnad en resa till Surate och China 1750—52. † 1753. Hans resa är utgifven af Linné.

Torsvell, G. (Torsellia Fr.) Förf. till Enum. Lichenum et Byssacearum Scandinaviæ hucusque cognitarum. f. 1811 † 1849.

Wahlberg, P. Fr. (Wahlbergella Fr.) M. Dr. Fil. Mag. Hist. Nat. Prof. vid Carolinska Institutet, Vet. Akad:s Sekreterare, C. N. O. Förf. till flora Gothoburgensis m. m. f. 1800.

Wahlbom, J. G. (Wahlbomia Thunb.) M. Dr. Provincialläkare i Calmar, Assessor, Kgl. förste Lifmedicus. f. 1724 † 1807.

Wahlenberg, G. (Wahlenbergia Schrad.) M. Dr. Med. et Bot. Prof. i Upsala. Författare till flora Lapponica, Carpathorum, Upsaliensis och Suecica m. fl. arbeten. Gjorde 4 år resor till Lappland etc. »Vir sedem et genium Linnæi tenens.» f. 1780 † 1851.

Wallenius, J. F. (Wallenia Sw.) M. Dr. Fil. Mag. Med. Adjunkt och Bot. Demonstrator i Åbo, sedan Eloqu. Prof. derstädes, Kansliråd, R. Wladim. O. 4 kl. och St. Annæ O. 2:dra kl. f. 1763 †...

Wallin, G. (Wallinia Dc.) Th. Dr. Fil. Mag. Biskop i Göteborg. Under Wallins præsidium utgaf P. Uglas 1729 i Upsala en disputation: *Γάμος γυναικων* sive Nuptiæ Arborum. f. 1686 † 1760.

Westring, J. P. (Westringia Sm.) M. Dr. Konungens förste Lifmedicus. Läkare i Norrköping. Utgaf Svenska Läfvarnes färghistoria m. m. f. 1753 †...

Wikström, J. E. (Wikströmia Schrad.) M. Dr. Intendent vid Botaniska Museum i Stockholm. Professor. Utgaf 1821—1852 årsberättelser om Botanikens framsteg och utveckling, m. m. f. 1789 † 1856.

Virgin, C. A. (Virginia Aresch.) Amiral. Befälhafvare på Fregatten Eugenie under dess verldsomsegling 1851—53.

Wrangel, F. A. (Wrangelia Ag.) Baron, Kammarherre, Expeditions-sekter. Skref 1823 och 26 om Algerna i V. A. H. f. 1786 †...

Ångström, J. (Ångströmia Schimp.) M. Dr. Provincial-läkare i Lycksele. Förf. till åtskilliga arbeten öfver Mossorna, t. ex. Symbolæ ad Bryologiam Scandinavicam.

Ödmann, Samuel (Oedmannia Thunb.) Th. Dr. Theol. Pastor. Prof. i Upsala. L. N. O. Förf. till flera skrifter i naturalhistorien jemte många theologiska. f. 1750 † 1829.

Några för Skandinaviens Flora nya mossarter,

af J. E. ZETTERSTEDT.

Hypnum (*Rhynchostegium*) *Teesdalii*: Bladen glest sittande, tvåsidigt ställda, något styfva, lansettlika, omärkligt sågade, med bred nerv, som nästan hinner spetsen; fröhus något lutande, äggrundt, med bredare sylspröadt lock.

Hypnum *Teesdalii* Sm. Eng. bot. t. 202. Wils. Bryol. brit. p. 350, tab. LV.

Rhynchostegium, *Teesdalii* Bryol. eur. tab. 509. Schimp. Syn. p. 566.

Haf. På skuggiga klippor och i bergshålor. Af mig funnen på Kinnekulle på sandstenslagret i sjöbranterna mellan Trollmen och Råbäcks hamn (steril); på Omberg i Borghamns sjöbranter (steril), och på kalk i Rödgaflvelsgrottan (med frukt). På sistnämnda stället har den äfven blifvit

funnen och meddelad af Docenten H. Widegren och Medicinæ Kandidaten C. J. E. Haglund.

Mycket fin krypande mossa med enkla upprättstående grenar. Bladen äro något glesa, tvåsidigt stälda och styfva, så att stjelkgrenarne få ett kamflikadt utseende. De svenska exemplaren öfverensstämma till alla delar med engelska exemplar, tagna af Wilson, och hafva bladen fullkomligt sådana, som de finnas afbildade i Wils. Bryol. brit. tab. LV, så att bladen äro smalare, något trubbiga, med bred stark nerv, som nästan hinner spetsen, då bladen deremot på exemplar från Bordeaux, tagna af Durieu, äro bredare, något mer tillspetsade, med svagare nerv, som försvinner ofvan midten, fullkomligt sådana, som Schimper afbildat i Bryol. eur. tab. 509. — Denna art är så väl skiljd från alla andra europeiska, att åsigtorna varit olika angående dess närmaste slägingar och plats i systemet. Wilson ställer den emellan *Hypnum* (*Eurhynchium*) *androgynum* och *Hypnum* (*Eurhynchium*) *pumilum*. Den kan ej förblandas med någondera. Den är mångfaldiga gånger finare än *Hypnum androgynum*, som är nästan så grof som *Hypnum rutabulum*, då *Hypnum Teesdalii* är finare än *Hypnum serpens*. Med *Hypnum pumilum* har den väl någon likhet till habitus, men skiljes lätt genom helt annan förgrening, samt mindre glest stälda smalare blad, med längre bredare nerv och mer utdragna cellmaskor. Schimper ställer den i Synopsis mellan *Hypnum* (*Rhynchostegium*) *tenellum* och *Hypnum* (*Rhynchostegium*) *depressum*. Den skiljes mycket lätt från båda, ty *Hypnum tenellum* har bladen tätt sittande, dubbelt längre och mycket långspetsade eller nästan syllika; *Hypnum depressum* åter är något gröfre med bredare nervlösa blad.

Hypnum (*Rhynchostegium*) *confertum*: Stjelken nedliggande nästan pinngrenig, med korta uppstående små grenar; bladen bredt äggrunda, med kort smal spets och nerv till midten samt i kanten nästan helbreddade eller glest sågade; fröhus äggrundt eller aflångt med sylsprötadt lock.

Hypnum confertum Dicks. *Crypt. fasc. 4, tab. 11, f. 14.* Wils. *Bryol. brit. p. 355, tab. XXVI.*

Rhynchostegium confertum. *Bryol. eur. tab. 510.* Schimp. *Syn. p. 568.*

Hab. Af mig funnen steril vid foten af Tystingsberget i Wibysn i Nerike, på beskuggade ställen tillsammans med *Bryum* (*Webera*) *crudum* och *Hypnum* (*Brachythecium*) *velutinum*. Finnes utan tvifvel mångenstädes, men öfverses lätt, då den hos oss kanske ej sätter frukt.

Denna art är mycket nära slägt med *Hypnum* (*Rhynchostegium*) *megapolitanum*, men skiljes genom mindre storlek, mindre och kortare blad samt en helt olika förgrening, då

sidogrenarne hos denna art sitta tätt och äro korta, men äro utdragna och sitta glesare hos *Hypnum megapolitanum*.

Hypnum (Eurhynchium) Vaucheri: Bladen bredt ägrunda, rundade mot spetsen och der sammandragna till en lång, hårlig udd, fint och nästan omärkligt sågade, med nerv nående till midten; fröhus ägg-rundt med kort sylsprötadt lock.

Hypnum Vaucheri Lesqu. Enum. musc. helv. C. Müll. Syn. II, p. 372.

Eurhynchium Vaucheri. Bryol. eur. tab. 530. Schimp. Syn. p. 556.

Hab. På kalkberg. Funnen af mig på Kinnekulle på rödkalken vid Mörkeklef (steril).

Växer i breda gulglänsande tufvor och igenkännes lätt på stjelkarnes egendomliga förgrening mot toppen i en mängd nästan jemnhöga smågrenar, hvaruti den har en viss likhet med *Hypnum (Brachythecium) rivulare*. Den är närmast släkt med *Hypnum (Eurhynchium) crassinervium*, men skiljes lätt genom längre och mycket smalare hårspets på bladen, smalare nerv, samt kortare spröt på locket. Skiljes äfven lätt från *Hypnum (Eurhynchium) piliferum* genom sin helt olika förgrening och mycket kortare stjelkar.

Hypnum (Eurhynchium) striatum: Bladen utdraget triangulära, jemnt afsmalnande från den breda basen, finsågade, med stark nerv, som upphör vid midten eller strax ofvan midten; fröhus aflångt med sylsprötadt lock.

Hypnum striatum Spruce, Ann. and Mag. Nat. Hist. 1849, Musc. Pyr. n. 79. Wils. Bryol. brit. p. 352, tab. LV.

Eurhynchium striatum Bryol. eur. tab. 522. Schimp. Syn. p. 552.

Hab. På kalkberg på Gotland, der den af mig blifvit funnen på Thorsburgens branta väggar (steril).

Växer i lösa utbredda mattor med krypande pinngreniga stjelkar. Den är närmast släkt med *Hypnum (Eurhynchium) striatum*, men skiljes med lätthet genom mycket mer utdragna finsågade blad, hvars nerv upphör långt nedom spetsen. *Hypnum striatum* är robustare, har korta triangulära grofsågade blad, med stark nerv upphörande strax nedom spetsen. Hos båda arterna är nerven grof och stark samt synes liksom tvärt afbruten.

I Skåne, Småland, Östergöthland och Westergöthland har jag funnit en varietet af *Hypnum striatum* (jmför Zett. Musc. Kinnekull. p. 18), som är något spädare och mjukare än den vanliga formen, med märkbart längre och mer tillspetsade blad, samt till habitus lik *Hypnum (Hylocomium) brevirostrum*; men denna varietet öfverensstämmer dock i alla väsentliga karakterer med den vanliga formen och bildar för

ingen del någon öfvergång till *Hypnum striatum*, som i habitus mer närmar sig till *Hypnum* (*Eurhynchium*) *myosuroides*. Denna form skiljer sig äfven märkbart från *Hypnum striatum* β *meridionale* (Schimp. Syn. p. 554), hvilken sistnämnda har kortare, nästan helbräddade eller finsågade blad med smal spets och afviker dessutom till habitus mer från hufvudformen, än den af mig här omnämnda varieteten.

Hypnum (*Harpidium*) *sulcatum*: Stjelken pinnigrenig vanligen nedliggande; bladen bredt äggrunda, jemnt afsmalnande, tillspetsade, med nerv nående till midten och djupa veck på sidorna om nerven.

Hypnum (*Harpidium*) *sulcatum* Schimp. Syn. Add. p. 699.

Hab. På klippor i fjelltrakter. Af mig funnen på Dovre vid Kongsvold och vid Wårstien.

Denna art har till habitus något tycke af de mörkare formerna af *Hypnum* (*Drepanium*) *hamulosum*, men skiljes lätt genom de djupt fårade bladen och den tydliga nerven. Den skiljes lätt från *Hypnum* (*Harpidium*) *uncinatum* genom mycket kortare, mindre långspetsade, äfven i spetsen helbräddade blad, som derjemte hafva kortare bladmaskor och mycket kortare nerv. Från *Hypnum* (*Harpidium*) *aduncum* skiljes den genom mindre och kortare blad, med kortare bladmaskor, samt genom de tydliga vecken på bladen. Från *Hypnum* (*Harpidium*) *subsulcatum* skiljes den enligt Schimper genom kortare och bredare blad, äfvensom genom de mer tydliga vecken på bladen.

Eucladium verticillatum: Stjelkar upprätta, bildande täta tufvor; bladen raka, styfva, upprätta, jemnbredt syllika med stark och tjock till spetsen nående nerv; fröhus äggrundt, med 16 jemnbredt lansettlika tänder och sylsprötadt lock.

Weissia verticillata Brid. Spec. musc. p. 121. Wils. Bryol. brit. p. 49, tab. XV.

Eucladium verticillatum Bryol. eur. tab. 40. Schimp. Syn. p. 134.

Hab. På kalkklippor och murar, der vatten nedsilar. Af mig funnen sparsamt och steril vid Kopparsvik nära Wisby, tillsammans med *Gymnostomum rupestre*.

Denna art har länge varit ansedd som en medlem af svenska Floran; men exemplar, som jag varit i tillfälle att granska, från de i Harimans Flora upptagna växtställen tillhöra alla *Gymnostomum rupestre*. Den gröna skuggform af nämnde *Gymnostomum*, som blifvit misstagen för *Eucladium verticillatum*, skiljer sig från den vanliga bruna formen genom lösare tufvor, nedtill hvita af kalk inkrusterade stjelkar, öfre delar gröna till färgen, bladen mer glesa. Den har steril någon likhet med sterila exemplar af *Eucladium verticillatum*; men denna sistnämnda skiljes genom styfva raka blad, som

aldrig äro krusiga då de äro torra, hvilket deremot alltid är händelsen med bladen hos *Gymnostomum rupestre*. Skuggformen af den sednare har dessutom mycket glesare blad än *Eucladium*. Finnes frukt af någondera, så är ej mer någon förväxling möjlig, ty då skiljes *Eucladium* lätt genom sitt längre fruktskaft samt större fröhus med 16 tänder och längre spröt.

För flera år tillbaka erhöj jag, under namn af *Weissia verticillata*, af H. Lundgren, gröna sterila exemplar af *Gymnostomum rupestre*, som han tagit 1845 tillsammans med Prof. H. Holmgren vid Allvastra. Samma gröna form har jag sedan haft tillfälle att observera flere gånger på Omberg, så i Rödgafovsgrottan, som vid Allvastra och vid Michels-torpsviken. På de två förstnämnda ställena finnes ej lämplig lokal för *Eucladium verticillatum*; men som jag haft tillfälle att observera denna art på flere ställen i stor mängd i Pyreneerna och funnit mycken likhet mellan dervarande lokaler och flere ställen vid Michelstorpsviken, anser jag ej osannolikt, att den finnes der vid de små kalkbäckar, som nedsila mot Vettern. Exemplar, mig meddelade under namn af *Weissia verticillata* från ön Furilen, tagna af G. Retzius, tillhöra äfvenledes den ofvan omtalade skuggformen af *Gymnostomum rupestre*. Utan tvifvel bör *Eucladium verticillatum* finnas flerstädes på Gotland, och förmodligen finnes den äfven i Skånes kalktrakter. Från Bornholm har jag erhållit sterila exemplar tagna af Th. Jensen.

Ytterligare om Ljung-, Lingon- och Mjölönrisets bortdöende,

af HAMP. V. POST.

[Denna uppsats lemnades redan i Oct. 1858 till utgifvaren att publiceras i det nummer af *Notiser*na, som då förbereddes. Ämnets vikt och det sätt, hvarpå det här af den förtjenstfulla författaren belyses, torde rättfärdiga uppsatsens offentliggörande nu.]

Redan då jag i *Botaniska Notiser* 1858 p. 65 meddelade om dessa småbuskars bortdöende under 1856, hade jag märkt, att utsigter voro förhanden att äfven detta år få se fenomenet förnyadt; sednare på våren besannades också min förväntan, och jag har derigenom fått tillfälle fullfölja min öfvertygelse, att frost, eller de densamma åtföljande efterverk-

ningar, orsaka denna företeelse. Väderleken denna vår liknade nemligen något den under våren 1856.

Mars d. 20—23. Snön var nu bortsmält öfverallt på slättmarken, men något litet ligger ännu kvar i skogar och dalgångar.

26. Kom litet snö, men den var åter bortsmält den 29.

27—30. Sjöarne blefvo nu ofarbara; isarne dock ännu tjocka.

31—April 1. Regnade hela dagarne. — *Corylus avellana* blomstrade.

April 2. Började *Blåsipporne* blomstra, *Daphne* var fullt utslagen.

3. *Tussilago* Farfara och *Alnus* glut. började blomstra.

4. Var fullt urväder och kom mycket snö.

5—8. Kalla dagar; snön qvarlåg till största delen.

Starar funnos nu döde af kölden — och troligen af svält; *Bofinkarne* inställde sig i stor mängd på gödselstackarne, och flere insektätande småfoglar flydde intill boningarne.

9—14. Kalla dagar; men nu började åter vårsolen att värma.

9—10. Syntes *Vanessa urticæ* i solskenet, — den 11 ankom *Sädesärlan*.

8—9. Började en och annan af småsjöarne att skölja; de flesta voro ej rena förrän den 18:de.

15. Syntes *Rhodocera rhamni*, den 18 *Vanessa antiope*.

19. Florerade *Lonicera caprifolium*; 21 *Draba* verna blomstrar.

24—28. Började först Vegetationen i allmänhet blifva liflig, *Luzula pilosa*, *Carex ericetorum*, *C. digitata*, *Anemone nemorosa*, *Capsella*, *Lamium purpureum*, antecknades nu i blomma.

Afven denna vår inträffade sålunda, att efter det Vegetationen från den 20—30 Mars, men särdeles mellan den 1—3 April, börjat vakna till lif, följde ett plötsligt afbrott af köld och en snöbetäckning, som qvarlåg från den 4:de till den 8—9 April, hvarunder med all visshet de ifrågavarande småbuskarne förstördes.

Orsaken, hvarföre jag ansett viktigt meddela om denna företeelse, är den, att man mången gång föregifvit detta och dylika phenomener härröra af de små mögelsvamparne (eller i allmänhet de s. k. rost och brand), och jag har länge sjelf hyst samma åsigt, till dess jag nu, och flere gånger i dylika fall, blifvit öfvertygad, att mögel- eller rost- och brand-växternes inställande är ett sednare fenomen, som först inträder sedan vexterne genom väderlekens inverkan blifvit försatte i ett försvagadt tillstånd, i likhet med hvad Prof. *Fries*, angående potatessjukan för flere år sedan yttrat, samt nu sednast Prof. *H. Hoffmann* af sina noggranna undersökningar fått så-

som resultat. (Se »Witterung und Wachsthum» v. H. Hoffmann 1857, pag. 216—249 och fl.städes).

Den i våras inträffade förstörelsen af dessa småbuskar har äfven visat detta på det tydligaste. Den var denna vår mindre stark än våren 1856, men deraf äfven bättre i ögonen fallande, och ehuru jag icke haft tillfälle att såsom jag önskat undersöka detaljerne af förloppet, anser jag mig likväl böra anföra de grunder, som tydligast ådagalägga, att *frost* verkligen varit orsaken till denna s. k. *Pest*.

Mjölönriset befanns nemligen denna vår — icke såsom 1856 — skadadt i stora (3—5 alnars) fläckar eller öfver hela fälten, utan man fann skadan nära nog uteslutande ha träffat detta ris, der det låg utbreddt öfver stenar, berghällar eller stubbar samt öfver glesa tufvor — öfverallt der dessa vetta åt S. eller SO. (märkligt mindre åt SV.), och sällan eller blott undantagsvis syntes någon enda qvist förtorkad åt Nordsidan. Men derjemte, hvarhelst åt Sydsidan, såsom i branta sluttningar, eller i dikesafsattserne utmed landsvägarne, utmed sandgropar och öfver allt, der mjölönriset legat eller nedhängt ett par till flere tum eller mera och derigenom saknat *skydd af marken underifrån*, der var hela partiet af grenar förtorkadt, och blott en eller annan qvist eller gren, som på ett tydligan skönjbart sätt haft skydd antingen underifrån eller från någon af sidorne eller från en öfverliggande sten eller stam, fortlefde. På nordsidorne under alldeles enahanda omständigheter syntes alldeles ingen sådan skada.

Ljungbuskarne föredde ett alldeles likartadt förhållande; der marken omkring dem var bar, såsom t. ex. på dikesrenar, eller vid sandgropar, eller der de på Sydsidan voro blottade från mossar, laf- eller gräsbetäckning, der voro de förtorkade; men å skogsmark, der rötter och stammar täcktes af annat ris eller mossar etc., der stodo de alldeles oskadade. Af *ljungbuskarne* voro blott smärre fläckar (om en eller par fot) detta år förtorkade; men några större *ljungfält* kom jag ej att denna sommar besöka.

Lingonriset deremot visade fenomenet på ett annat sätt, utan något tydligt samband med markens skyddande betäckning och mera, såsom om någon rost- eller brandsvamp skulle vara den skadande orsaken. 1856 voro större eller mindre (1 till 5—6 fots) *rundade* fläckar deraf här och der i skogarne alldeles förstörde och förtorkade, och på slätten voro stora fält alldeles bara. De i skogarne förtorkade löfven öfvertäcktes på hösten af mögelsvampar. Inom dessa rundade kretsar syntes oftast intet enda friskt blad. De å slätterna befintliga *lingonbuskarne* voro på sommaren så väl till qvistar som blad mer eller mindre fullständigt svartnade och afföllo utan att någon tydlig svampbildning kunde förmärkas.

Denna vår var skadan icke så fullständig. Här och der syntes å slättmarkerne större eller mindre fläckar eller kretsar öfvertäckte med svartnånde blad (äfvén inom glesa björk- och enbuskar — dock icke i skogarne), men öfverallt uppstungo dock gröna qvistar eller partier bland de skadade, och de flesta skjöto på sommaren nya skott- eller bladgrenar i stället för de förtorkade. — Bladen visade å de skadade ställena, i slutet af April och början af Maj — utan att synas vissnade — större eller mindre svarta fläckar, hvilka dagligen tilltogo i storlek, till dess slutligen hela bladet var svart och då först efter någon tid torkade och afföll. — Dessa fläckiga blad sutto så lösa, att de vid minsta beröring afföll. Å intagne grenar som sattes i vatten var förloppet enahanda; äfvén här framskjöto nya bladgrenar, hvilkas blad fortforo att vara friska och grönskande. Härstädes visade sig förloppet alldeles liknande en bladsvamp, ehuru någon sådan icke utväxte. Det är derföre likväl möjligt, att en sådan svamparts mycelium utbildas uti de skadade bladen, ty dylika blad från 1856, som då på hösten träffades qvarsittande, öfvertäcktes af mögelbildning. Att deremot frostskada var första orsaken slutar jag deraf, att bladen visade sig svartnånde samtidigt med mjölonriset och ljungen, samt att å de intagne och i vatten ställde qvistarne icke flere blad förstördes än de, som redan voro fläckiga, och ej på dem, som syntes friska.

Sednare på sommaren (i Maj) syntes på en mängd förliden höst nyplanterade unga *Lindstanmar* å boulevarden vid Norrköping, att de fleste hade större och mindre s. k. brandfläckar, och en stor mängd blefvo deraf troligen dödade. Men dessa brandfläckar voro alla å en enda sida, nemligen å Söder, minst neråt roten, men oftast uppemot kronan. Att äfvén frost orsakat denna skada är en bekant sak; och det synes mig gifva ledning till slutsatsen öfver frostskadornes inträffande så väl å nämde lindar, som ock öfver förloppet hos mjölon-, ljung- och lingonriset. Då under vintern alla dessas safter varit i hvila, uppväcktes under den första vårvärmen rörelse uti de för solvärmen mäst utsatte partierna, och särdeles i dem, som icke skyddades af underliggande markens ännu kvarvarande kyla. Genom den sedermera inträffade snön och långvariga kölden undergingo förmodligen dessa safter förändring antingen genom *frysning* eller genom *stagnation* och deraf föranledd förändring i sammansättning och kunde ej vidare blifva tjenliga till fullgörande af växternas näring, sedan den rätta vårvärmen inträffade.

Märkligt är ändock att så högnordiska vexter som de förenämde verkligen kunna af frost förstöras, och att detta likväl ej oftare hittills inträffat eller allmännare observerats.

Reymyra i Oct. 1858.

I ett bref till utgifvaren skrifer hr v. Post följande såsom tillägg till ofvanstående:

Sedan jag sist yttrade mig angående ljungsjukan, har frågan till en del passerat ett nytt tidskifte.

Ljungen, Mjölönriset och Lingon hafva under de sednaste 8—10 åren blifvit illa handterade af någon särdeles åkomma, hvarigenom, de dödats. — Frågan har varit, om nu denna åkomma varit orsakad af *Frost* eller af *Parasitsvampen*, något annat har mig vetterligt ej blifvit ifrågasatt. — Under de första åren af 50:talet observerade jag *hvarje vår* detta phenomen, och en mängd förhållanden, hvilka jag då iakttog, gaf mig full visshet om, att *endast* frostsador voro orsak — och att de parasitsvampar, som efteråt — under sommaren och hösten — inställde sig, voro *secundära* bildningar, lika dem, som eljest inställa sig på andra döda växtorganismer.

Så stod frågan, då jag skref omfrågade uppsattsen. Jag hade ej *då* — och icke *ännu* — kunnat få reda på, *hvilka* dessa parasitsvampar *äro!* — Alla de bildningar, jag trott vara *organismer*, har Prof. Fries, för hvilken jag trodde dessa vara bekante, förklarad vara »*Pathologiske Producter*». Min fullkomliga öfvertygelse *numera* är likväl, att de *äro* »*förelöpande mycelier* till de slutligen framkommande organismerna, hvilka först under lyckliga väderleksförhållanden komma till fullständig utveckling — eller fructification». — Jag väntar blott derföre att det skall lyckas mig påträffa *fullt utbildade fruktredningar*. Och jag har äfven träffat dylika, men ej i så tydliga utbildningsstadier att jag kunnat mikroskopiskt afteckna dem, — eller göra på dem *analys* — som det kallas. — De flesta mögelsvampar ha dylika preparativa former eller mycelii-tiden, under hvilken de alls icke likna *fruktperioden*, och ännu *äro* dessa föga utredde.

Nu uppstår frågan *N:o 2*. — Kunna dessa Parasiter inställa sig på fullt friska organismer? — Denna fråga kan jag ej ännu med ett kort ja eller nej besvara. — jag *tror* emedlertid att så är. Emedlertid visar *Hoffmann* (*Witterungskunde*), att vissa väderleksförhållanden göra en stor mängd växter *samtidigt* benägne att angripas af rost och sot och preparativa parasitbildningar! — Detta kan dock ske af andra orsaker. Men de flesta af mina observationer visa, att växterna endast under »*ogunstiga*» förhållanden i allmänhet angripas, att sålunda en retardation af omsättningar företrädesvis är orsaken till angripandet, och det blott *blir frågan*, huru långt detta illamående får sträckas för att bli giltigt. — Fries har tillskrifvit »*potatesens urartande*» såsom en gräns för potatessjukan; — jag har dock sedan 1851 varit fullt förvissad om närvaron och utvecklingen af *Perenosporan*, — och ansett denna *ensamt* såsom tillräcklig orsak.

Förlidet år hade jag oturen, att sjukdomen ej inställde sig utan blott ytterst ringa, och mina förehafvanden att observera måste förgå utan resultat. — Jag har likväl äfven kommit underfund dermed, att sjukdomen — troligen *redan* föregående *hösten* — varit utbildad — *ehuru ej särdeles iakttagbar* — men att den först om våren, sedan solen skinit en tid, först blir rätt tydlig.

Spridda växtgeografiska bidrag till Sveriges Flora.

I. Af Adjunkten R. F. FRISTEDT.

(*E. H.* = Stud. E. L. Henschen. *S. A.* = Stud. S. Almqvist.)
 S. H. = Stud. S. Henschen. *Sch.* = Adj. Scheutz.)

- Chrysanthemum Parthenium* Pers. Upl. Söderfors bruk. *E. H.*
Anthemis Cotula L. Upl. mellan Hacksta kyrka och prestgård ymnigt. *E. H.*
Achillea Ptarmica L. Upl. Stäket. *E. H.*
Senecio viscosus L. Upl. Stäket. *E. H.*, teml. allmän utefter vägarna fr. Ups. till Ekolsund. *S. A.*
Inula salicina L. Upl. Giresta. *S. A.*
Onopordon Acanthium L. Upl. Örsundsbro-trakten ymnig *S. A.*
Carduus acanthoides L. Sthm. Djurgården, Beckholmen. *A. Envall* enl. *E. H.*
Cirsium heterophyllum All. Upl. Österby bruk, Tierp och Söderfors s:nr. *E. H.*
Lappa major Gärttn. Upl. Wretå i Ups. Näs s:n, Lennartsnäs. *E. H.*
Crepis biennis L. Sörml. Mälsåker. *R. Fries.*
Hieracium auriculæforme Fr. Upl. Tibble s:n, Hvettinge s:n nära Järlåsa-gränsen. *S. A.*
 » *suecicum* Fr. Upl. Giresta. *S. A.*
 » *setigerum* Fr. Upl. Däfvensön i Mälaren. *E. H.*
 » *saxifragum* Fr. Upl. Tibble, Nysätra och Hjelsta s:nr; Westml. Sätra brunn. *S. A.*
 » *anfractum* Fr. Westml. Sätra brunn. *S. A.*
 » *paludosum* L. Upl. Lena och Tegelsmora s:nr. *E. H.*
Valerianella olitoria Poll. Upl. öar i norra Björkfjärden. *E. H.*
 » *dentata* Poll. Smål. Korsberga 1862, trol. tillfällig. *Sch.*
Asperula odorata L. Upl. Almunge. *G. Wallin* enl. *E. H.*

- Galium trifidum* L. Upl. Tibble s:n Lillsjön. S. A.
 » *Mollugo* L. Upl. Sjö slott. E. H.
Campanula patula L. Upl. Tensta, Tegelsmora och Films
 s:nr. E. H.
Cuscuta Trifolii Bab. Norrköping nära Jura. Cand. P. Olsson.
Symphytum officinale L. Upl. Tibble s:n, Wrå. S. A.
Echinosperrum Lappula Lehm. Upl. Österby och Söderfors
 bruk. E. H.
Mentha gentilis L. Tibble s:n: prestgården. S. A.
Lamium incisum W. Upl. Svartsjölandet, Sko s:n. E. H.
Marrubium vulgare L. Upl. Sunnersta i Sångå s:n. E. H.,
 Hagby Focksta. S. A.
Ajuga reptans L. Smål. Gränsö. Sch.
Verbascum Lychnitis L. Upl. Sjö slott: funnen flera år. E. H.
Melampyrum arvense L. Upl. Balingsta och Lena s:nr. E.
 H., teml. ymn. i hela trakten söd. om Ups. S. A.
 » *pratense purpureum* Hn. Wexiötrakten temligen
 allm. Sch.
Lysimachia Nummularia L. Smål. Änganäs i Nöbbled Sch.,
 Westrums s:n. Helgerum i diken kring trädgården
 Stud. Gödeke.
Plantago major: scopulorum Fr. Blek. Werkö. Sch.
 » » *agrestis* Fr. Blek. Ronneby; Smål. Alguts-
 boda (Kronobergs län.) Sch.
Euonymus europæus L. Smål. W. Thorsås vid Tykatorp
 enl. ex. af M. A. Sjöblom. Sch.
Selinum Carvifolia L. Westml. Sätra brunn. S. A.
Ranunculus cassubicus L. Upl. Elfkarleby s:n. Ytterboda. E. H.
Trollius europæus L. Upsala Kungsängen. E. H.
Papaver Argemone L. Upl. Lennartsnäs. E. H.
Sinapis alba L. Upsala. E. H.
Dentaria bulbifera L. Upl. är i Görveln och norra Björk-
 fjärden. E. H.
Neslia paniculata L. Upl. Stäket. E. H.
Polygala comosa Schkr. Smål. Algutsboda. Sch.
Impatiens noli tangere L. Upl. Tibble flerst. S. A.
Geranium pratense L. Upl. Rosenberg. E. H., kring Örsunds-
 bro allmän. S. A.
 » *pyrenaicum* L. Upl. Rosenberg. E. H.
 » *dissectum* L. Carlskrona t. ex. Wämö. Sch.
 » *bohemicum* L. Upl. Tibble s:n flerst, S. A.
Hypericum montanum L. Smål. Snuggarp i Forssarum enl.
 ex. af Kyrkoh. O. Montelin. Sch.
Silene noctiflora L. Upl. Stäket, Eldgarn i Mälaren, Hacksta,
 Balingsta och Näs s:nr. E. H.
Dianthus Armeria L. Trollhättan 1860. Stud. Sundström.
Saponaria officinalis L. Westml. Sätra brunn. S. A.
Cerastium arvense L. Getsr. Skutskär. E. H.

- Ribes nigrum* L. Upl. Hacksta, Alkärret. E. H.
Chrysosplenium alternifolium L. Upl. Tierp s:n. E. H.
Oenothera biennis L. Upsala. E. H.
Epilobium tetragonum L. Upl. Tibble s:n, Helgesta. S. A.
 » *virgatum* Fr. Smål. Nässjö s:n (enl. ex. af O. Montelin), Bergquara nära Wexiö; Blek. Djupadal. Sch.
Rosa tomentosa Sm. Upl. Stäket. E. H.
 » *pimpinellæfolia* L. Marstrand: Koöns nordvestra hörn 1860. Stud. Neumann.
Spiræ Ulmaria: denudata (Prsl.) Smål. Korsberga. Sch.
Potentilla norvegica L. Upl. Österby och Söderfors. E. H.
 » *incana* Bönch. Blek. Fridlestad, t. ex. söd. om Ruleryds gästg.g. Sch.
Vicia angustifolia Roth. Ups. Norby. E. H.
 » *lathyroides* L. Upl. Wijks slott. I. v. Essen enl. E. H.
Medicago sativa L. Smål. Visingsö. O. Montelin enl. Sch.
Trifolium filiforme L. Blek. Silhöfde s:n; Smål. Barkeryds prestg. O. Montelin enl. Sch.
Rumex divaricatus L. Carlskrona. Sch.
Asarum europeum L. Westml. Sätra brunn. Prof. Hedenius.
Betula intermedia Thom. Upl. Danemora. E. H.
Alnus incana L. Smål. Wrånghult: Nottebäck (Kronob. län): sydligaste växestället i Sverige! Sch.
Herminium Monorchis Br. Upl. Giresta. S. A.
Epipactis latifolia Sw. Upl. Elfkarlön. E. H.
 » *palustris* Cr. Upl. Ytterboda i Elfkarleby s:n. E. H.
Listera ovata Br. Upl. Österby, Söderfors, Elfkarleby s:n, Ytterboda. E. H.
Neottia Nidus avis Rich. Upl. Wijks park. I. v. Essen enl. E. H., Ekolsund. S. A.
Cypripedium Calceolus L. Upl. Österby, Tierp, Elfkarleby. E. H.
Lilium Martagon L. Upl. Ekolsund. E. H.
Triglochin maritimum L. Upl. Giresta s:n, Bjelkesta. S. A.
Luzula campestris: pallescens Wbg. Upl. Tensta s:n. S. H.
Zostera angustifolia Horn. Blek. Werkö. Sch.
Schoenus ferrugineus L. Upl. Elfkarleby s:n, Ytterboda. E. H.
Scirpus silvaticus L. Upl. Ekolsund. E. H.
Carex Pseudocyperus L. Upl. Ekolsund. S. A.
 » *montana* L. Upl. Tegelsmora s:n. E. H.
 » *digitata: pallens* Frist. Angml. Ytter-Lännäs s:n. Angsta. R. Fristedt.
 » *Buxbaumii* Wg. Upl. Elfkarlön. S. H.
 » *prolixa* Fr. Upl. Ekolsund. S. A.
 » *loliacea* L. Upl. Tierp s:n, Ekesta. S. A.
 » *paradoxa* W. Upl. Österby, Elfkarlön. E. H.
Schedonorus erectus Fr. Upsala, Kungsängen. E. H.
Poa sudetica Hænke. Westml. Sätra brunn. S. A.

- Glyceria spectabilis* M. K. Ups. Ultuna. S. A.
Avena flavescens L. Upl. Österby bruk. E. H.
Holcus lanatus L. Upl. Stäket. E. H.
Calamagrostis phragmitoides Hn. Westml. Sätra brunn. S. A.
Polystichum cristatum Roth. Upl. Elfkarlön, Getingbo i Tierp
s:n. E. H.
Lycopodium sabinæfolium Willd. Smål. Hjelmryd i Blå-
dinge s:n. Sch.
Selaginella spinulosa Al. Br. Upl. Löfsta bruk, Elfkarleby
s:n, Ytterboda. E. H.
Hypnum concinnum Not. Ups.: Botaniska trädg. E. H.
Neckera pennata H. Ups.: Botan. trädg. E. H.
Encalypta streptocarpa H. Ängml. Ytter-Lännäs s:n, Bollsta
bruk. R. Fristedt.
Riccia fluitans L. Upl. Tibble s:n Skillsta. S. A.
Umbilicaria cylindrica L. Ups. Lassby backar. S. H.

II. Nya växtställen för Småland,

af EDV. ENGD AHL.

- Cineraria palustris* L. Ljuder; Vide.
Filago montana L. Långasjö i Wissefjerda.
Filago minima L. I SÖ. Smål. bestämdt allmännare — den
finnes i hvarje församling — än föreg., ehuru de
ofta förekomma tillsammans.
Hypochæris radicata L. Ganska allmän i södra Smål., stundom
ymnig ss. Wissefjerda, Långasjö, Ljuder, Virestad,
Stenbrohult.
Galium saxatile L. Götheryd enl. ex. af St. Engdahl.
Melampyrum prat. v. purpureum. Wexiötrakten fl. st. ss. Täf-
velsås, Denningelanda, Stenbrohult vid Diö enl. ex.
af H. Engdahl.
Littorella lacustris L. Ljuder.
Hydrocotyle vulgaris L. Högst allmän i södra Smål.
Subularia aquatica L. Ljuder.
Geranium molle L. Långasjö.
Radiola linoides Roth. Wissefjerda.
Potentilla norvegica L. Ljuder.
Vicia cassubica L. Ljuder.
Narthecium ossifragum L. Skatelöf.
Potamogeton oblongus Viv. Ljuder: Vide.
» *crispus* L. Ibm.
Typha latifolia L. Ibm. ny för Kronobergs län.

Carex pulicaris L. Ljuder.

Pilularia globulifera L. Ibm.

Lycopodium inundatum L. Ljuder. Wedamåla *).

Litteratur-Öfversigt.

I. Nyare Svenska provinsfloror.

Ehuru det ofta som en sanning upprepas, att Sverige är i botaniskt häseende ett af de bäst kända länder, och att dess särskilda provinser sedan lång tid tillbaka blifvit till sina vegetativa förhållanden noggrannt genomforskade, bära dock de tid efter annan utkommande framställningarne af floran i olika trakter af vårt fädernesland noggsamt vittne derom, att ännu mycket återstår, innan denna vår kunskap är fullständig — och det på ett tidsenligt sätt. Det måste därför vara med synnerlig glädje hvarje vän af denna kunskap helsar de nya bidragen till dess vinnande, emedan han just genom deras tillvaro kan stärkas i det hopp, att en dag vi rätt skole känna, hvilka växtformer vi hafva hos oss.

Uppgifterna för dylika provinsfloror äro naturligtvis tvåfaldiga, och till följe deraf synpunkterna för deras bedömande också tveegehanda. Å ena sidan böra de ega all möjlig fullständighet, och å den andra vara för sitt afsedda ändamål — som vanligast är att tjena provinsens studerande ungdom till handledning — så användbara som möjligt. Det förra kan visserligen komma i strid med det sednare, om i framställningens form en sådan onödig söndringslust följes, att hvarje mer eller mindre vigtig, mer eller mindre bestämd och mer eller mindre sjelfständig förändring eller form upptages som art med sin egen diagnos, så att lärjungen, som vill med hjälp af boken söka reda på någon viss förekommande, honom okänd växt, dervid har att leta sig fram genom de trångmål af ofta obestämda, relativa eller minutiösa karakterer, hvare en så ytterligt fin diagnostik försätter honom, och hvarigenom det kan hända, att han, under fåfäng strid med svårigheterna, snart tappar modet och förlorar hågen att hjälpa sig på egen hand. Men det kan ändå icke nekas, att den förnämsta

*) Med afseende på de växtlokaler i mag. Scheutz' Bid ag till Smålands Flora, Westervik 1862, vid hvilka mitt namn anförts, anhåller jag få upplysa, att de flesta af dessa blifvit mig af andra personer meddelade, och att mag. Scheutz uteslutit namnen på dessa endast för undvikande af vidlyftighet. Så är bland andra *Utriculara ochroleuca* funnen i Wrigstad icke af mig utan af Stud. W. G. A. Wette:.

vetenskapliga vinsten af dylika provinsfloror just består i den fullständighet, hvarmed de redogöra för antalet och vexlingarne af de växtformer, som inom området förekomma, att de så noggrant som möjligt afteckna alla de egendomligheter, som just denna nejdskilda lokaler förete i vegetativt hänseende. Ty det är i sanning först genom denna method i bearbetningen af detaljerna som vi en gång kunna hoppas, att fäderneslandets hela Flora kan bli sannt uppfattad; det är endast genom den mest speciella noggrannhet i undersökningen och framställningen, som sådana jämförelser kunna anställas mellan olikheterna på olika ställen och under olika förhållanden, till följd hvaraf vår insigt i de yttre momenternas inverkan på växtlifvet kan erhålla någon grad af klarhet och helhet.

Dessa båda uppgifter — noggrannhet och fullständighet i det speciella, samt reda, klarhet och användbarhet *äfven för nybörjaren* i formen — äro visserligen temligen svåra, men dock ej omöjliga att förena. Det borde kunna ske derigenom att i dessa arbeten ej öfverhöfvan splittra hvarken släkten eller arter, utan hålla dem så mycket som möjligt tillhopa såsom helheter (dervid ihågkommande att det ej är frågan om annat än skilja ett visst områdes växter;) att under de förra som underafdelningar möjligen upptaga mindre utmärkta släkten och under de sednare med olika stilar utmärka och med få, men bestämda karakterer förse de former, som man kunde kalla subspecies, varieteter, formförändringar, tillfälliga afvikelser o. s. v. och hvilkas omnämmande i en dylik bok mera bör antydningssvis ske för den, som vill till ett annat, vetenskapligt växtgeografiskt bruk använda dem, än fullständigt för ynglingar, som företrädesvis bruka boken till igenfinnande af växtens namn och derigenom till uppöfning af sin iakttagelseförmåga. Derigenom skulle man kunna erhålla, hvad vi anse för något särdeles önskvärdt, en flora för olika klasser eller stadier af läroverket, nemligen en sådan, som företrädesvis framställde det sammanhängande eller allmänna för nybörjaren, men derjemte med egen stil och på eget ställe redogjorde för det mera speciella för den i observation och forskning mera försigkomne och mognade, som sedermera, t. ex. vid Universitetet, har att vända sig för vidare studier till mera detaljerande arbeten. Ty säkert är, att likasom man i alla andra vetenskaper går från den ena svårigheten till den andra, »från den ena klarheten till den andra», likaväl vore detta nyttigt i denna del af botaniken — som ju företrädesvis prisas för den sjelfverksamhets skull, på hvars lifgifvande, stärkande inflytande man just genom naturvetenskapernas införande i elementarundervisningen visat sig lägga så stor vikt. Den dag, då vi *för vår skolungdom* hade en rätt praktisk Handbok i Sveriges Flora, så afdelad i och för olika grader

och görande det möjligt för lärjungarne — hvilket nu torde höra till de underbaraste sällsyntheterna — att de sjelfva med en Flora kunna examinera sig till växternas namn, den dag skulle verkligen ej vara utan betydelse för vetenskapens ytterligare och sanna populariserande hos oss.

En annan gång torde det bli tillfälle för oss att återkomma till den ej ovigtiga frågan: huru bör en för den studerande ungdomen jemväl i läroverkens lägre klasser rätt användbar och god Flora vara inrättad? För närvarande må det vara nog att blott med det redan sagda hafva fäst uppmarksamheten på gagnet af en slik uppställning af lokal- eller provinsfloror, att de kunna lämpa sig för elementarundervisningen, förutsatt nemligen, att man ej vill nöja sig med enkla växtuppräknningar och lokalanvisningar för de särskilda landsorterna, under stadig hänvisning till en gemensam Svensk Flora, hvilken väl af flera skäl det är gagneligt att ynglingen lärer känna redan från början. Men en sådan måste vara praktisk (så att barnen verkligen kunna begagna den), konsekvent (ej skilja här, ej förena der förmycket), hålla jemna steg med utvecklingen af de öfriga botanikens discipliner (i afseende på de begagnade termerna öfverensstämma med de morfologiska läroböcker, som läsas i skolan) — och så billigt och lätthandterligt som möjligt.

De hos oss sednast utkomne provinsflororna äro följande:

I. *Flora öfver Wermland och Dal* af L. M. Larsson, *Carlstad 1859*, p. 308. I det korta förordet angifver förf. ändamålet med sitt arbete samt omnämner hvilka botanister förut om samma Florområde offentliggjort meddelanden; derpå följer en öfversigt af Linnés system och sedan sjelfva Floran, som är uppställd efter Sexualsystemet. Öfver Genera lemnas blott en gemensam öfversigt vid hvarje klass, men arterna illustreras, utom af en diagnos, vanligen af en mera habituel beskrifning med finare kursiv stil; lokalerna äro anförde med stor fullständighet, och i allmänhet kan om detta arbete sägas, att det är bland de äfven för skolbruk bästa. Hvad de i Wermland och Dal — ett just icke naturligt florområde — förekommande växterna beträffar, hafva de, såväl allmänna som sällsynta, med andra trakter gemensamma eller här egendomliga, redan blifvit på vederbörlig plats i Hartmans Flora upptagne; den här begagnade nomenklaturen är ock i det allranärmaste den i Prof. Fries' *Summa Vegetabilium Scand.* begagnade; och ehuru här och der några inkonsekvenser märkas — såsom att sl. *Chamænerion* skiljes från *Epilobium*, men ej *Oxycoccus* eller *Myrtillus* från *Vaccinium* m. m. — så har förf. nästan allestädes gått en lycklig mellanväg mellan de gamla och de nyare åsigterna (fastän småarterna af *Calamagrostis*, *Rubus*, *Batrachium*, *Viola*, *Orchis kringlatifolia*, *Sparganium* etc. äro antagna). Såsom nyheter kunna dock betraktas: *Galeopsis*

sulfurea Jord., som skall skilja sig från *G. versicolor* genom ej till ett ax sammanflytande blomkransar samt afrundad och n. tvärhuggen bladbas. *Trifolium incarnatum* är upptagen från tvenne ställen. *Hieracium cœsium* **Sonchoides* är ny, med vid basen vigglikt utdragna och ojemnt nedlöpande blad, som äro ljusgröna, holken svart och gulhårig och med långt spetsade fjäll samt mycket buklik och bred bas! Likaledes *Sparganium vaginatum*, som skall stå midt emellan *S. oligocarpon* och *S. minimum* och kännas af att vara en omkring kvartershög ört med n. trådsmal, ehuru styf stjelk, styfva liniebreda och starkt nätådriga blad, hvilka utmärkas framför de öfriga arternas genom sina långa, tillslutna, mycket bredt och genomskinligt hinnaktiga slidor, frukternas skaft äro lika långa med spröten och n. längre än frukten. Af *S. minimum* uppföres en * *S. rostratum*, hvars frukter äro mera utdragna, kortskaftade, n. kantiga, otydligt nerviga och tvert sammandragna till ett tjockt spröt. Släktet *Betula*, hvilket som bekant förf. med förkärelek studerat, är här noggrannt behandladt; utom *B. verrucosa* upptagas *B. odorata*, *B. glutinosa*, *B. virgultosa* Fr. H. N. XIII (= *urticæfolia*, från Christinehamn, enl dr. Andersson — säkert mycket tvifvelaktig!), *B. oycowiensis* Bess., *B. alpestris* och *B. nana*. *B. oycowiensis* hör till buskarne och har stark vaxafsöndring på de unga bladen, samt grenarne med bruna kådvårtor. — Bland tryckfel märkas: *Hosyamyus*, Schranck etc.

II. Östgöta-Flora (*Fanerogamerna*) utgifven af N. C. Kindberg, Linköping 1861, p. 406. Den lyckliga omständigheten, att läroverket i Linköping, som alltid varit berömdt som en amma för botanister, till lärare i naturalhistorien erhållit hr lektor Kindberg, har äfven för provinsen medfört den fördelen, att nämnde lektor med berömvärdt nit genast begagnade de upplysningar honom meddelades af hr Lönnberg, Wiede och Planander samt flera lärjungar, såsom fullständigande resultaterna af egna undersökningar inom provinsen under sommaren 1860, och så gaf oss en fullständig Östgöta-Flora. Då, enligt utgifvarens åsigt, »endast ett på vårt språk utgifvet arbete neml. lektor Larssons Wermlands-Flora, eger den fördelen, som bör tillhöra hvarje skolbok, att vara en lättfattlig och nog utförlig lärobok för billigt pris, så har han sökt och erhållit rättighet att använda de deri förekommande beskrifningarne» (hvarigenom dessa diagnoser och beskrifningar följaktligen äro konstruerade efter Wermlandsväxter!) hvilket ock skett med få undantag, såsom för sl. *Rubus* och *Lepigonum*, af hvilket sednare här skola finnas följande arter: *L. rubrum* med *perennans* och *sperguloides*, *L. salinum*, *L. lejospermum* och *L. medium*. — Boken har ett nätt format, är tryckt med god, stor stil; och det är att hoppas, att den flitige och nitiske utgifvaren snart skall bli i tillfälle att lemna

en ny, säkerligen något mera själfständig upplaga, der lokalerna blifvit fullständigare angifne, (se nu t. ex. *Calamagrostis Langsdorffii*, *Hartmanniana*, *Halleriana*, *Gentiana Pneumonanthe*, *Campanula glomerata*, *Rosa pomifera* och en stor mängd andra arter, som sägas vara sällsynta, men för hvilka någon enda lokal ej uppgifves), der citaterna vid artnamnen äro något mera konsekventa (nu synas de ibland som en onödig lärd apparat i en sådan bok, jfr. t. ex. *Ruppia brachypus*, *Valeriana sambucifolia*, *Triticum caninum* etc., hvaremot de ibland kunde vara något bättre), och der slutligen utgifvaren efter mera omfattande undersökningar vänder sig mera tillgodo de rika och mångfaldiga upplysningar, som måste finnas i den fordna botaniska föreningens samlingar vid läroverket eller hos fordna elever, som under många tiotal af år samlade en ofantlig mängd bidrag till en Östgöta-Flora, hvilken dock ej då kunde komma till stånd. Kunde härjemte en öfversigt af den stora och rika provinsens vegetation, olikheter och egendomligheter, på slätten och i skogsbygden, vid hafvet och vid Wetteren på olika jordformationer etc., kortligen angifvas, skulle detta i hög grad förhöja värdet af ett arbete, om hvilket man nu på sätt och vis kan säga, att det är en Wermalands-Flora försatt på Östgöta-grund.

III. *Systematisk förteckning på de i Blekinge vildt växande släkten och arter af Phanerogamer och Ormbunkar*, utgifven af C. A. Gosselman. Carlskrona 1861, p. 64. — Första hälften af detta arbete innefattar en öfversigt af släktena, den sednare en dylik öfver arterna, alla ordnade efter Linnés sexualsystem, och försedda med så korta diagnoser att endast det för deras igenkännande nödvändigaste och det, som för deras karakteristik i minnet behöfver bibehållas, der är upptaget. Under linien nederst på sidan äro lokaler angifna för de mindre allmänna eller sällsynt förekommande växterna. Några nya arter eller former äro ej här beskrifna, och i fråga om nomenklaturen synes förf. i de flesta fall ha följt Hartmans Flora. Dock anmärkes en och annan afvikelse, t. ex. att *Viola arenaria* är uppförd som själfständig art, men *V. stricta*, *montana* och *silvatica* såsom former af *V. canina*. Arbetet synes särdeles användbart för skolungdomen, som sannerligen såsom ledning för sina excursioner och vid växternas undersökning för namnbestämning knappast behöfver en digrare bok än denna; och det är att hoppas, att förf. vid en ny upplaga jemväl mera afser vetenskapens gagn af en framställning af de för Blekinge mera egendomliga former af våra svenska växter, än hvad man här kan utfinna.

IV. *Calmar läns- och Ölands Flora* af M. G. Sjöstrand. Calmar 1863, p. 359. Redan sedan 10-tal af år tillbaka har förf. gjort sig känd såsom den, hvilken, efter Ahlqvist, om Ölands vegetationsförhållanden egde den mesta erfarenhet.

Detta märkes också lätteligen på de fullständiga uppgifter om växternas förekomst på denna ö, som finnas i den Flora öfver Länet, han nu lemnat oss. Deremot är det nästan att antaga, att underrättelserna om vegetationen i åtskilliga delar af Calmar län — med undantag af Calmar och Westervik, på hvilket sednare ställe den skarpsynte mag. Scheutz gjort så talrika och intressanta fynd — skola tarfva noggrannare undersökning; ty växtlokaler från de medlersta delarne af denna långsträckta kustprovins äro äfven här rätt sparsamma. — Äfven detta arbete är uppställt efter den Linnéanska methoden, nomenklaturen föga afvikande från den i Hartmans Flora vedertagna, samt diagnoserna behöfligt utförliga och sjelfständiga. Stilen synes oss nog stor, hvarigenom boken blifvit alltför voluminös och dyr. — Bland artbestämningar anmärka vi följande: *Salicornia biennis* antages som art och påstås vara verkeligen 2-årig. *Verbascum seminigrum* förklaras vara en kollektiv benämning och innefatta a) *V. nigro-Thapsus*: tätullig med gytrade blommor, något större än *V. Thapsi*. b) *V. nigro-Thapsiforme*: blad ulliga, nedlöpande, de nedre långt skaftade; blomgyttringarne täta; alla strängarne violettudna med likastora knappar. c) *Thapso-nigrum* = *V. collinum* Schrad.: bladen äggr. elliptiska, rundnagade, nedlöpande, småulliga, de nedre skaftade, de öfre spetsade mot basen; blomgyttringarne glesa, alla strängarne violettudna med likastora knappar. — Sl. *Rumex*, som bearbetats af Stud. Ekstrand, företer åtskilliga nyheter. Så hänföres *R. divaricatus* Fr. till *R. obtusifolius* såsom β *R. Friesii* Gren. & Godr. Såsom egna uppställas följande »*R. gentilis* Lönnr. (*L. gracilis* in litt.) (*Oscylapathum*) (?): Hyllebladen starkt ådriga, breda, ovalt-hjertlika, med kort, trubbig spets, i kanten bugtigt tandade; tänderna mycket korta. De öfre örtbladen aflånga, de nedre lansettlika, alla spetsiga, i kanten ofta vågiga. Stjelken 3—6 fot hög med talrika, upprättutstående, slaka och långt utdragna grenar och rikblommiga, tättsittande kransar, en del försedda med stödjelblad. De slaka grenarna dallra vid minsta beröring». — »Synes stå närmast *R. pratensis* Koch, och torde möjligen vara hybrid af *R. obtusifolius* och *R. crispus*. Till *R. obtusifolius* närmar den sig genom sin äggrundt pyramidaliska vippa, sina långt utdragna, n. utstående grenar och sina tandade hylleblad; till *R. crispus* genom de tättsittande blomkransarna, de breda, hjertlika, kortspetsade hyllebladen och sina aflånga, spetsiga, ofta vågiga blad.» — »*R. Areschougii* (Cel. Prof. Ups.) i Ups. Stud. Corps herb.) Hyllebladen tjocka, upphöjdt ådriga, njurlika, tvärt sammandragna till en kort spets, stundom småtandade, ett eller alla med ett äggrundt gryn. Alla örtbladen jemna ovalt-aflånga med tvär eller snedt hjertlik bas. Stjelken 3—4 fot hög, för öfrigt som *R. domesticus*. Denna form utmärker

sig genom sina tjocka 3 lin. breda, kortspetsade och tandade hylleblad och de jemna icke vågiga bladen. Torde stå närmast *R. cordifolius* Horn, men som jag icke sett exemplar af denna art, kan jag icke afgöra deras affinitet*) . — Bland

*) För några år sedan erhöj jag, att meddelas i Notiserna, från hr lektor L^ö nroth följande beskrifning å förra formen:

»*Rumex gentilis*, n. sp. phyllis perigonii fructiferi in'erioribus subcordatis vel quinquangularibus, acutiusculis, duobus vel omnibus graniferis, superne integerrimis, inferne denticulatis, dentibus triangularibus, verticillis remotiusculis, foliis radicalibus sub — oblongis, caulinis anguste lanceolatis, undulatis et crispis, acutis, petiolis supra planis, costa tenui marginatis.

Planta plerumque metram gallicam longa et ultra, ramosa, inter sectiones Hydrolapathorum et Nemolapathorum fere media, his magis affinis. Folia radicalia plerumque oblonga, magis minusve obtusa, longe petiolata, basi sæpe truncata l. subcordata, petiolum vix superantia, lamina sæpe pedali, summa bracteiformia, basi in petiolum brevem sensim angustata, omnia eximie undulata et crispata. Panicula sæpius foliosa, ramis ascendenter patentibus, virgatis, folio vel foliolo fulcratis. Verticilli subapproximati. Pedunculi infra medium articulati. Perigonia mediocria. Phylla perigonia juniora extracte lingulato-triangularia, adulta magis minusve dilatata, æque longa ac lata, cordata vel basi subcordata truncatave 5-angularia (i. e. lineis quinque rectis sæpius circumscripta, quarum duæ ultimæ longiores, in apicem acutiusculum l. obtusiusculum productæ, mediæ l. laterales plerumque 3-dentatæ, dentibus triangularibus, acutis), nervosa.

Exemplar af denna form skickades till adjunkten F. Areschoug, som då förberedde sin uppsats öfver Rumices, men jag erhöj från honom ingen upplysning om hans åsigt derom. — Innevarande år har *Rumex conspersus* Hn. varit ovanligt ymnig kring Stockholm och jag har aldrig förgäfvets sökt den på lokaler, der *R. domesticus* och *R. obtusifolius* vuxit invid eller blandade om hvarandra; och på några ställen har *R. conspersus* varit till individantalet betydligt öfvervägande de båda sistnämnde. Till följe af de talrika iagttagelser, jag således varit i tillfälle att göra, har jag öfvertygat mig om 1) att *R. conspersus* är en hybrid form af *R. domesticus* och *R. obtusifolius*, samt 2) att den förekommer under 3-ne former, hvaraf de 2-ne extremerna närma sig till endera af stamformerna, och midtformen är den mest utmärkta. Då F. Areschoug påstår, att *R. conspersus* aldrig företer några mellanformer (till *domesticus* och *obtusifolius*), bör ihågkommas att den »in Scania inter rariores est», hvarföre den ärade Rumicografen troligen ej haft tillfälle att uppsåra några sådane, som kring Stockholm verkligen finnas. Ju mera den närmar sig *R. conspersus*, desto smalare bli de inre kalkbladen och nästan alltid försedda med 3-ne fullt utbildade gryn, samt visande förwandskap med *R. domesticus* blott uti vid basen bredare och i spetsen kortare samt mera afrundade kalkblad samt uti de något smalare vågbräddade bladen. En sådan modifikation anser jag otifvelaktigt nyss beskrifne *R. gentilis* vara (blomgrenarne äro alldeles liknande *R. obtusifolius*). Den äkta *R. conspersus* (midtformen) har visserligen oftast blott ett af sina bredare kalkblad grynbärande, och de innesluta sällan någon hinnfrukt; men nästan alltid finner man i de nedre blomkransarne en eller annan blomma, som äfven på afstånd utmärker sig genom betydligare storlek (och rätt ofta är den likasom fyrkantigt vingad af 4 stora kalkblad) och man finner den alltid gömma en mycket utbildad frukt, som afviker från alla andra genom större storlek och hvassa kanter, tillfölje af de mycket konkava sidorna. — Hvad *R. Areschougii* beträffar, förmodar jag den vara synonym med *R. propinquus* I. E. Aresch., och det synes mig tänkbart, att äfven denna utgör en länk af *R. conspersus*, närmare åt *R. domesticus* (eller *R. crispus*). *R. cordifolius* Horn. har, enligt exemplar från Köpenhamns bot. trädgård, ovanligt breda kalkblad och ett helt annat utseende än någon af våra former.

Potentillor upptagas n. 527 *P. collina* Lehm. *P. sordida* Fr. β *Wimanniana* Günther och n. 528 *P. intermedia* L. Fr. från Lundagård. *Draba contorta* Ehrh. antages såsom art, likaledes *Lathyrus platyphyllos* Retz. — Boken lider af åtskilliga tryckfel.

Vi hafva i det föregående ej redogjort för de nya växtlokaler, som genom dessa Floror meddelas, ej heller för de växtgeografiska förhållanden i de respektive provinserna, hvilka ur dessa arbeten kunna utdragas såsom nyttiga och intressanta resultat. De förra äro redan eller blifva helt säkert snart upptagna i Hartmans Flora och således allmännare bekanta; af de sednare hoppas vi snart bli i tillfälle att i dessa blad lemna en öfersigt, då vi ha för afsigt att i ett sammanhang behandla detta ämne i en särskild uppsats.

II. De i Sverige under sednare åren utgifne Exsiccata-Samlingarne.

2. LICHENES SCANDINAVIÆ RARIORES ET CRITICI EXSICCATI. QUOS COLLEGIT ET DISTRIBUIT

TH. M. FRIES.

Fasc. I. — Upsaliæ 1859.

Fasc. II. — Upsaliæ 1860.

1. <i>Ramalina scopulorum</i> (Retz.)	13. » <i>Flörkeana</i> . Fr.
2. <i>Cetraria odontella</i> . Ach.	14. » <i>Botrytes</i> . (Hag.)
3. <i>Siphula Ceratites</i> . (Wbg.)	15. » » <i>var. cyanipes</i> (Smft.)
4. <i>Nephroma arcticum</i> . (L.)	16. » <i>Papillaria</i> (Ehch.)
5. <i>Solorina crocea</i> . (L.)	17. <i>Biatora cinnabarina</i> . (Smft.)
6. <i>Parmelia centrifuga</i> . (L.)	18. <i>Scoliciosporum caudatum</i> . (Nyl.)
7. <i>Placodium stramineum</i> . (Wbg.)	19. <i>Schæreria lugubris</i> . (Smft.)
8. <i>Lecanora subfusca</i> . (L.)	20. <i>Lecidella arctica</i> . (Smft.)
Var. <i>hypnorum</i> . Wulf.	21. » <i>pallida</i> . Th. Fr.
9. <i>Pionospora bryontha</i> . (Ach.)	22. <i>Endocarpon Garovaglii</i> . (Mont.)
10. <i>Gyalecta foveolaris</i> . (Wbg.)	23. <i>Microglenamuscorum</i> . Fr.
11. <i>Pilophorus robustus</i> . Th. Fr.	24. » <i>sphinctri-</i>
12. <i>Cladonia bellidiflora</i> . (Ach.)	noides. (Nyl.)
	25. <i>Verrucaria muralis</i> . Ach.

26. <i>Usnea longissima</i> . (Ach.)	38. <i>Gyrophora anthracina</i>
(Wulf.)
27. <i>Alectoria ochroleuca</i>
(Ehrh.) var. <i>sarmen-</i>
<i>tosa</i> . (Ach.)	39. <i>Psora rubiformis</i> (Wbg.)
28. " " <i>Thulensis</i> .
Th. Fr.	40. " <i>globifera</i> . (Ach.)
29. <i>Evernia vulpina</i> . (L.)	41. " <i>atrorufa</i> . (Dicks.)
30. <i>Cetraria glauca</i> . (L.)	42. <i>Blastenia leucoræa</i> . (Ach.)
31. <i>Placodium gelidum</i> . (L.)	43. <i>Biatora rivulosa</i> . (Ach.)
var. <i>corticola</i> . Fr.
32* <i>Acarospora molybdina</i> .
(Wbg.)	44. <i>Biatorina cumulata</i>
(Smft.)
33. <i>Hematomma elatinum</i>
(Ach.)	45. <i>Rhizocarpon amphibium</i>
Fr.
34. <i>Lecanora oculata</i> (Dicks.)	46. <i>Placographa petræa</i> . Ach.
35. " <i>epanora</i> . Ach.	47. <i>Coniangium luridum</i> Ach.
36. <i>Aspicilia verrucosa</i> (Ach.)	48. <i>Calicium byssaceum</i> . Fr.
37. <i>Stereocaulon nanum</i> . Ach.
var. <i>pulverulentum</i> . Th.
Fr.	49. <i>Collema melænum</i> . Ach.
var. <i>polycarpon</i> . Schær.
	50. <i>Leptogium Tremelloides</i> .
(L.)

3. ALGÆ SCANDINAVICÆ EXSICCATÆ QUAS ADIECTIS CHARACEIS DISTRIBUIT

JOHN EHRH. ARESCHOUG.

Seriei novæ Fasc. I. — Upsaliæ MDCCCLXI.

1. <i>Fucus vesiculosus</i> L. var. <i>balticus</i> Ag.	19. <i>Alaria esculenta</i> (L.)
2. <i>Himantalia lorea</i> (L.)	20. <i>Stilophora rhizodes</i> (Ehrh.)
3. <i>Rhodomela lycopodioides</i> (L.)	21. <i>Lithosiphon Laminariæ</i> (Lyngb.)
4. <i>Polysiphonia fastigiata</i> (Ag.)	22. <i>Padinella parvula</i> (Grev.)
5. " <i>violacea</i> (Ag.) var.	23. <i>Elachista scutulata</i> (Smith.)
6. <i>Laurencia pinnatifida</i> (Huds.)	24. <i>Ectocarpus firmus</i> J. Ag.
7. <i>Lomentaria articulata</i> . (Lightf.)	25. <i>Ulva lapathifolia</i> (Kütz.)
8. <i>Corallina officin lis</i> L.	26. " <i>latissima</i> Auctorum.
9. <i>Rhodymenia palmata</i> (L.) var.	27. " <i>Lactuca</i> Ag. var.?
10. <i>Gigartina mamillosa</i> (Good. &
Woodw.)	28. <i>Conferva glomerata</i> (L.)
11. <i>Ptilota elegans</i> Kütz.	29. " <i>tortuosa</i> Dillw.
12. <i>Ceramium acanthotum</i> Carn.	30. <i>Codium tomentosum</i> (Huds.)
13. " <i>tenuissimum</i> Aresch.	31. <i>Vaucheria sessilis</i> (Vauch.)
14. <i>Callithamion Arbuscula</i> (Dillw.)	32. " <i>racemosa</i> (Vauch.)
15. " <i>corymbosum</i> (Engl.
Bot.)	33. <i>Lemania fluviatilis</i> (L.)
16. <i>Trentepohlia Daviesii</i> . var. α
Aresch.	34. <i>Lyngbya majuscula</i> (Dillw.)
17. <i>Batrachospermum moniliforme</i>
Roth. var.	35. <i>Nostoc commune</i> Vauch.
18. <i>Bangia crispa</i> (Lyngb.)	36. " <i>coeruleum</i> Lyngb.
	37. <i>Rhipidophora paradoxa</i> (Lyngb.)
	38. <i>Diatoma vulgare</i> Bory.
	39. <i>Meridion circulare</i> Ag.
	40. <i>Chara fragilis</i> Desw.

41. *Chara aspera* Willd.
 42. " *crinita* Wallr.
 43. " *tomentosa* L.
 44. " *baltica* Fr.
 45. " *hispida* Smith.
 46. *Chara foetida* Braun.
 47. *Nitella Stenhammariana* Wallm.
 48. " *flexilis* Ag.
 49. " *mucronata* Braun.
 50. " *gracilis* Smith.

Seriei novæ Fasc. 2 et 3. — l. c. MDCCCLXII.

51. *Halicoccus nodosus* (L.)
 52. " " β *furcatus* Aresch.
 53. *Fucus vesiculosus* L.
 54. " *platycarpus* Thur.
 55. " *serratus* L.
 56. *Odonthalia dentata* L.
 57. *Rhodomela subfusca* (Woodw.)
 58. " *gracilis* Kütz.
 59. *Dasya coccinea* (Huds.)
 60. *Polysiphonia elongata* Huds.
 61. " *microdendron* I. Ag.
 62. " *nigrescens* (Smith.)
 63. " *Brodiei* (Dillw.)
 64. " *penicillata* (Ag.)
 65. " *violacea* Ag.
 66. " *byssoides* (Good. & Woodw.)
 67. " *pulvinata* Alg. Sc. mar.
 68. " *urceolata* (Dillw.)
 69. " *roseola* (Ag.)
 70. *Bonnemaisonia asparagoides* (Woodw.)
 71. *Lomentaria Kaliformis* (Good. & Woodw.)
 72. *Chylocladia clavellosa* (Turn.)
 73. *Delesseria sanguinea* (L.)
 74. " *sinuosa* (Good. & Woodw.)
 75. " *alata* (Huds.)
 76. *Cystoclonium purpurascens* (Huds.)
 77. *Ahnfeldtia plicata* (Huds.)
 78. *Iridea edulis* (Stackh.)
 79. *Dumontia filiformis* (Huds.)
 80. *Helminthora multifida* (Web. & Mohr.)
 81. *Ceramium rubrum* (Roth.)
 82. *Callithamnion Plumula* (Ellis.)
 83. *Spermothamnion roseolum* (Ag.)
 84. *Trentepohlia secundata* (Lyngb.)
 85. *Laminaria saccharina* (L.)
 86. " *digitata* (L.)
 87. *Desmarestia aculeata* (L.)
 88. " *viridis* (Fl. Dan.)
 89. *Asperococcus bullosus* (Lamour.)
 90. *Punctaria undulata* (I. Ag.)
 91. *Stilophora Lyngbyei* (I. Ag.)
 92. *Chorda Filum* (L.)
 93. " *tomentosa* Lyngb.
 94. *Chorda Lomentaria* (Lyngb.)
 95. " *autumnalis* Aresch.
 96. *Ilea Fascia* (Fl. Dan.)
 97. *Chordaria flagelliformis* (Fl. Dan.)
 98. *Chordaria divaricata* Ag.
 99. *Mesogloia vermicularis* (Ag.)
 100. " *Zortera* (Lyngb.)
 101. *Leathesia difformis* (L.)
 102. *Elachista fucicola* (Velley.)
 103. *Dictyosiphon foeniculaceus* Huds.
 104. " " *var. subarticulatus.*
 105. " *hippuroides* (Lyngb.)
 106. " *Mesogloia* Aresch.
 107. *Sphaclaria plumosa* Lyngb.
 108. " *cirrhusa* (Roth.)
 109. " " *forma propagulifera.*
 110. *Ectocarpus tomentosus* (Huds.)
 111. " *littoralis* (L.) I. Ag. *var.*
 112. " *siliculosus* Ag.
 113. " *firmus* I. Ag. *var. rupincola.*
 114. " *fasciculatus* Griff.
 115. " " *var.*
 116. *Porphyra laciniata* Ag.
 117. " " *var. elongata.*
 118. *Bangia fuscopurpurea* (Dillw.)
 119. *Ulva Linza* L.
 120. " *sordida* Aresch.
 121. " *Lactuca* Ag.
 122. *Enteromorpha intestinalis* (L.)
 123. " *compressa* (L.)
 124. " *clathrata* (Roth.)
 125. *Tetranema percursum* (Ag.)
 126. *Conferva rupestris* (Ag.)
 127. " *sericea* Huds. *var. marina.*
 128. " *gracilis* (Griff.)
 129. " *arcta* Dillw.
 130. " *uncialis* Fl. Dan.
 131. " *cæspitosa* I. Ag.
 132. " *speciosa* Carm.
 133. " *hormoides* Lyngb.
 134. " *Linum* Fl. Dan.
 135. " *cannabina* Aresch.
 136. " *implexa* Dillw. *var. b.*
 Alg. Sc.

137. <i>Prasiola crispa</i> Lightf.	144. <i>Chara hispida</i> var. <i>longissima</i>
138. " <i>stipitata</i> von Suhr.	Wallm.
139. <i>Callithrix scopulorum</i> (Web. & Mohr.)	145. " <i>baltica</i> Fr. forma <i>elongata</i> .
140. <i>Chara fragilis</i> d. <i>barbata</i> Ganter.	146. " <i>contraria</i> A. Br.
141. " <i>polyacantha</i> A. Br.	147. " <i>foetida</i> A. Br. β <i>subhispida</i> .
142. " <i>hispida</i> Wallr. <i>rudis</i> A. Br.	148. <i>Nitella syncarpa</i> Thuill.
	149. " <i>opaca</i> Ag.
	150. " <i>batrachosperma</i> Rchb.
143. " " β <i>brachyphylla</i> .	

— Prof. *I. E. Areschoug* har önskat få meddeladt, att han är sinnad afåta 5 exemplar af nu anmälda, utmärkt vackra och instruktiva Exsiccataverk öfver Skandinaviens alger, mot ett pris af 20 r:dr för hittills utgifna 4 fasciklar — för 4:de fasc:s innehåll skola vi i ett följande n:r redogöra — tillsammans innehållande 200 species; med beredande af den 5:te är Utgifvaren nu sysselsatt.

Strödda Underrättelser.

— Såsom vi i ett föregående nummer förmodade, har nu Universitetet i Christiania för en summa af öfver 20,000 r:mt r:dr inköpt framlidne Prof. Blytts herbarium, och lärer det vara anledning till det hopp att den del deraf, som innefattar de ytterst rika samlingarne från alla delar af Norge, skall rätt snart användas såsom materiel för ett fortsatt publicerande af Norges Flora, hvarvid vi våga uttala den önskan, att denna må bli lika fullständig och noggrann, som den redan utgifne delen, men om möjligt mera användbar och till formen mera öfverenstämmande med andra länders arbeten af samma slag.

— Såsom ett motstycke till föregående notis, och såsom bevis huru botaniska samlingar i allmänhet nu för tiden fallit i pris må nämnas, att Dr. Rabenhorst till försäljning utbjuder (i Flora n. 26 detta år) ett herbarium af 6000 panerogamer (inclusive Reichenbachs Flora germ. exsicc., den europeiska Bot. Reseföreningens alla herberier, Salzburgs, Schweiz's och Pyreneernas Flora etc.) och 1000 Kryptogamer för ett pris af 60 Thlr. eller 1 Thal. d. v. s. 2 r:dr 75 öre för Centurien!

— Utgifvaren har erhållit i uppdrag att genom dessa blad, i likhet med hvad som skett i utländska botaniska journaler, uppmana Skandinaviens botanister att inbördes vexla fotografiska porträtter. De, hvilka önska utbyta sådana, torde derom i dessa notiser gifva detta tillkänna och den adress, dit porträtterna böra afsändas. Önskligt vore ock, att dessa voro försedda med namnteckning, födelseår och datum då porträttet togs.